

Evangelická teologická fakulta

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce:	Arteterapie jako prostředek zmírnění stresu při dlouhodobé péči o osobu blízkou
Jméno studenta:	Irena Kohoutová
Vedoucí:	RNDr. Mgr. Ivana Čihánková
Oponent:	Mgr. Anna Klimešová
Studium:	Sociální práce B7508, Pastorační a sociální práce

Studentka napsala práci na atraktivní a praktické téma, pro které je vybavena jak svým vzděláním v oblasti arteterapie, tak osobní zkušeností s rolí dlouhodobě pečující osoby.

Co v Úvodu postrádám je stanovení cíle práce. Autorka zde vysvětluje svou motivaci a popisuje obsah práce, ale konkrétní stanovení cíle najdeme až v kap. 4.1 na str. 25. Cílem práce bylo „zjistit, zda je možné zmírnit stres prostřednictvím AT programu“. Co je kuriózní, autorka musela svůj program z důvodu proti-kovidových opatření přenést do online prostoru, takže dodatečně připojuje druhý cíl – zda ke zmírnění stresu může dojít i prostřednictvím online vedeného AT programu.

Po obsahové stránce autorka v 1. kapitole náležitě osvětluje emocionální dopad dlouhodobé péče o blízkou osobu a kontext zátěže, kterou tato činnost představuje. V 2. kapitole věnované stresu se autorka pokouší o propojení vyjmenovaných poznatků o stresu se situací pečovatele. Toto propojení postrádám ve 3. kapitole věnované arteterapii, přestože je tam lehce nastíněna v kap. 3.7. Ocenila bych např. přehled studií či publikovaných článků o arteterapeutických programech u vybraných skupin, ohrožených emocionální zátěží a stresem.

Pro posuzování efektu AT programu autorka zvolila kvalitativního design šetření, což je problematické, jak se také v textu ukazuje. Kvalitativní metodologie není zvládnutá a autorka sama se kvalitativního přístupu nedrží, když své výstupy shrnuje kvantitativně, např. že „pro většinu respondentek byla online forma přínosná“ (s. 64) a podobně i v Diskusi. „Zmírnění stresu“ nebylo operačně definováno, proto ani toto vyhodnocení není relevantní. (Některé účastnice dokonce ani nemluví o stresu ale např. o vzteku nebo pocitech viny.) Fakticky se také bez detailnějšího (operačního) definování stírá rozdíl mezi arteterapií vedenou online a obecně psychoterapií vedenou online. Těžko tedy změny přičíst konkrétně arteterapii.

Struktura průběhů i zhodnocení arteterap. programu jsou v textu popsány přehledně a přiměřeně podrobně.

Práce má výbornou formálně jazykovou úroveň, představuje jazykově plynulý a autorsky osobitý kompilát citovaných zdrojů, v praktické části logicky strukturovaný text mapuje průběh i výstupy z programu. Autorka se opírá o značné množství relevantních převážně tištěných zdrojů v českém a anglickém jazyce, se zdroji pracuje náležitým způsobem a cituje dle norem.

Drobné grafické nedostatky (např. kurzíva i mimo přímé citace, překlep v nadpisu 1.2.1) jsou zanedbatelné.

Výsledkem je hodnotná práce s jistými nedostatky v metodologické části, která přes tyto výhrady splňuje požadavky dané akademické úrovní.

Otázky k obhajobě:

Vysvětlete, proč pro vyhodnocení efektu AT programu je vhodnost kvalitativního šetření sporná. Vysvětlete, k čemu je nutná operační definice při vyhodnocování změny (zmírnění) stresu.

Vysvětlete některá specifika arteterapie oproti jiným psychoterapeutickým přístupům a uveďte, jak jste očekávala, že se tato specifika mohou/nemohou uplatnit v online kontaktu s klientkami.

Práci **doporučuji** k obhajobě. Navrhuji hodnocení **B**.

V Říčanech, dne 31.8.2021

Anna Klimešová